GÜLÜMSEMEYİ UNUTMA

Funda Özsoy Erdoğan

-Hikâyeler-

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 847
EDEBÎ ESERLER: 362

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-975-437-809-2

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 2010
3. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe mah. Kazım Karabekir cad. Nu: 32
Mahmutbey-Bağcılar-İSTANBUL
Tel: (0212) 446 38 88 Pbx • Faks: (0212) 446 38 90
Sertifika Numarası: 44011

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İstanbul- 2020

İÇİNDEKİLER

Mine Anne • 7
Kibritçi Kız • 31
Yirmi Beş Yıl Sonra • 42
Fotoğraflarda Yaşamak • 69
Trajik • 98
Timuçin Bey'in Annesi • 114
Âdem'in Hikâyesi • 127
Eski Bayramlar, Eskiyen Zamanlar • 135
Gülümsemeyi Unutma • 147

Mine Anne

Muhammet…

SABAHIN ilk saatleri. Gün ağarırken daha. Sürmeli gözlüm, seni düşünmemeli şimdi! Bekleşirken böyle cami önünde; soğuk, keskin dişleriyle ısırdıkça etimizi; ellerimizi birbirine sürtüp ağzımızdan çıkan dumanlarla ısınmaya çalışırken, seni düşünmek olmaz. Nasıldı hani, buralı olanların söyleyip de dilimize doladıkları?

"Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır."

Ama baharı güzelmiş bu şehrin. Nisanı, hele mayısı…

"Şu mart ayını bir atlattık mı Muhammet kardeş, tamamdır. Gerisi tez elden bahar."

Sonra yaz, sonra sonbahar, sonbaharın yarısı kış, sonra yine kış. Kaç mevsim daha buradayız, bu şehirde, bu memlekette?

Camileri bizimkilerden farklı, sanki ezanları da, hatta sabah namazına koşan ihtiyarları… Benim ülkemin minareleri yarı yıkıntıdır, ezanlarımız telaşlı, tedirgindir. Gençken bile yaşlısındır benim ülkemde, yaşlanmaya vakit yoktur zaten, Asya'nın yaralı kalbidir orası, sabırsızdır ölüm. Hem acı ve kuru soğuklar üşütmez ki beni. Ülkemin dağlarından kopup gelen, kutupların nefesini üfleyen rüzgârlara alışıktır bedenim. Ama bildiğim kuzey

rüzgârlarından çok farklı şimdi bu denizlerden esen tuzlu ve ıslak rüzgâr. Eski püskü paltomun, pantolonumun içinden geçip dizlerimde, omuz başlarımda, eklemlerimde sızıya dönüşen.

Az ilerisi otobüs durağı. Durağı geçip de köşeyi döndün mü iskeleye varılır.

"Aha şu öğretmendir Muhammet kardeş, eli çantalı olan" (Öğretmenler takım elbise giyermiş burada, kravat takarmış, ellerinde kocaman çantaları olurmuş.) "Aha şunlar da öğrencidir (Evlerini sırtında taşıyan kaplumbağalar gibi, çantaları hep sırtlarında.) eğer tek tük de olsa ihtiyar varsa sabah sabah durakta, bil ki hastane yolcusudur onlar; sıra kapmak için böyle erkencidirler."

Bir de büyük, zengin evlerine giden kadınlar var. Buradan çok uzaktaki o seçkin semtlerde temizliğe, çocuk bakmaya giden kadınlar. Birbirine benzeyen, sırtlarında hanımlarının eskisi -güngörmüş, ama artık ışıltısını kaybetmiş- paltolar. (Sürmeli gözlüm, seni onların arasında düşlerim bazen. Düşlerim de kirpiklerinin gölgesine sığınırım bir çabuk.)

Artık ben de tanımaya başladım, sabahın en erken saatinde önümüzden geçip giden, yarı uykulu gözlerle bizlere, ürkek ve güvensiz bir bakış fırlatan bezgin yüzleri. Önceleri her biri kalabalığı bütünleyen parçalardı. Ama zamanla ezberledim, kimin durağa gideceğini, kimin durağı geçip de omuzlarını kısarak, denizlerden esen tuzlu ve ıslak rüzgârı önüne alıp iskeleye yürüyeceğini.

/Sabah namazından çıkan ihtiyarlardan kasketli olanı sinirli biraz:

"Bunlar da ırgat pazarına çevirdiler caminin önünü."

Diğeri eski bir Almancı:

Kibritçi Kız

SERİM...
(Hava buz gibiydi. Kar yağıyordu. Karanlık basmak üzereydi. Bu soğukta ve karanlıkta küçük bir kız, başı açık, ayakları çıplak yürüyordu.)

demek bugüne benzer bir günmüş, soğuk bir günmüş, hava karlıymış, ama onun ayakları çıplakmış, benim botlarım var, içi kürklü sıcacık botlarım var, teyzem aldı, geçtiğimiz bayram aldı, ne bayramıydı unuttum, öğretmenim milli bayramlarla dini bayramları anlattı ama hep karıştırıyorum, hangisinde el öpülürdü, teyzem beni çok seviyor, annemden bile çok seviyor, benim kızım ol diyor ama annem vermiyor, anneannem de seviyor beni, babam da sevse, annem biraz daha sevse, herkes beni sevse...

(Evden çıkarken ayaklarında çok büyük ve eski terlikler vardı. Yolda az kalsın iki arabanın arasında kalıp eziliyordu. Arabalardan kaçarken terlikleri ayağından fırlamış, onları kaybetmişti. Zavallı küçük kız, şimdi karların içinde ayakları çıplak kalmıştı. Çok üşüyordu.)

annem koluma asıldı, hızlı yürü dedi, geç kalmayalım dedi, ama yerlerde kar birikmiş, adımlarım yavaşlıyor, kayarım diye korkuyorum, üstelik sırtımdaki çanta çok ağır, annem çantamı alsa, babam güçlü benim, beni omzuna alsa, hop hop hoplatsa, zıp zıp zıplatsa, öpmese de olur, saçımı okşasa sadece, babam içmeyince ne güzel kokuyor, tıpkı baba gibi kokuyor…

(Zavallı küçük kız, karların içinde ayakları çıplak yürüyordu. Çok üşüyordu. Soğuktan minicik ayakları morarmış, titriyordu.)

kırmızı şapkalı kız olmak istiyordum ben, kırmızı şapkalı kız ne güzeldi, pelerini vardı, süslü sepeti de vardı, öğretmenim ne olur kırmızı şapkalı kız ben olayım dedim, o benim masalım olsun dedim, benim babam hem kurdu öldürür dedim, öğretmenim olmaz gülperi'ciğim dedi, kurada sana kıbritçi kız masalı çıktı, değiştiremeyiz artık dedi, çok oku, çok çok oku, iyice ezberle ki okuma bayramında hiç şaşırmadan oynayabilesin kibritçi kız masalını dedi, sonra sen çok akıllı bir kızsın, okumayı çabucak öğrendin dedi, üstelik arkadaşlarından bir yaş küçüksün, ama yine de herkesten önce öğrendin okumayı dedi, hem elinde ha sepet olmuş ha kibritler, üzerinde ha kırmızı pelerin olmuş ha yırtık pırtık elbise, tamam öğretmenim dedim, ben çok çalışırım, çok çok çalışırım, hiç şaşırmadan anlatırım masalımı dedim, herkes okuma bayramında en çok beni alkışlar, babam da alkışlasa, aferin gülperi dese, çok sevdim masalımı, bir kere okudum hemencecik ezberledim, ama annem masalımı dinlemek istemiyor ki, içinden anlat, başım çok ağrıyor diyor…

(Küçük kız, gittikçe daha çok üşüyordu. Eve gitmeye cesaret edemiyordu. Çünkü hiç kibrit satamamıştı. Babası onu mutlaka döverdi.)

benim baban var ya benim babam, çok iyi kalplidir, çok güzel masallar anlatır, dursun kaptanın maceralarını, küçük minik domatesi anlatır, hem de hepsini aklından uydurur, başka babalar böyle güzel masallar uydurabilir mi ha, uydurabilir mi, beni dövmez hiç babam, arada bir bağırır ama hiç dövmez, bir kere bile vurmadı bana, keşke annemi de dövmese…

(Bugün hiç kimse ondan kibrit satın almamıştı. Hiç para kazanamamıştı. Çok acıkmıştı, soğuktan titriyordu. Eve de gidemiyordu. Zaten evleri de dışarısı kadar soğuktu.)

evimiz sıcacık hem, odam soğuk ama olsun, salonumuz sıcacık, sobamız var gürül gürül yanan, kocaman ağzı var sobamızın, annem oradan kömür atıyor, kırmızı bir dili var ateşten, ama kömürcü amca artık veresiye vermeyecekmiş, git çalış diyor annem babama, babam çalışsa acıcık, para kazansa, sürekli iş arıyor ama bulamıyor ki, daha çok ara diyor annem, kahvede oturarak iş aranmaz diyor, keşke babamın işi olsa, para kazansa babam, akşam işten eve dönünce bana çikolata getirse, getirmese de olur, işi olsa, öğretmenim babamın işini sordu, bir şey söyleyemedim, yarın öğren de gel dedi, öğrenci tanıma fişine yazacakmış, ben de anneme sordum, babam ne iş yapıyor anne dedim, kızdı annem, boş gezenin boş kalfası işte dedi, öğretmenim böyle bir iş yok gülperi, annen sana şaka yapmış dedi, sonra boşver onu da yazmayıveririz dedi, saçlarımı okşadı, ben öğretmenimi çok seviyorum, büyüyünce öğretmen olacağım,

Yirmi Beş Yıl Sonra

MÜSAİT bir yerde inecek vardı. Bu dolmuş şoförleri ne de kaba oluyordu! "Tamam abla"ymış! Kırlaşmış saçlarına, pos bıyıklarına bakmadan "Tamam abla" ha! Annesi olsa söylenirdi "Nerden ablan oluyor benim gül gibi kızım!" diye. Saat 12.50, on dakika sonra öğlen ezanı okunacak. (Günler hala uzamaya devam ediyor) Mezun olduğu lisenin önündeydi işte kaç yıldan sonra. Birinin Eda diye seslendiğini duydu. Gri bir Honda Civig. El sallayan sarışını uzaktan çıkaramadı. (Gözlük takmak insanı niye yaşlı göstersin ki; gel de annesine anlat bunu!) Muhtemelen 25 yıl önce, aynı sınıfı paylaştığı kızlardan biri.

"Bekle beni şekerim, arabayı park edip geliyorum."

Seve seve beklerdi. En azından okulun kapısından yalnız girmemiş olurdu. Yabancı bir ortama karışırken (En son sekiz yıl önce girmişti bu kapıdan. —Hande telefon edip de onca ısrar etmeseydi yine gelmeyi düşünmüyordu- Sekiz yıl, bir mekâna yabancılaşmak için yeterli bir zamandı.) hissettiği, hareketlerine ve bakışlarına da yansıdığı için onu kendine güvensiz, tedirgin yapan çekimserliğinin bir kısmını –artık kimse o kişi - yokuşu birlikte çıkarken atabilirdi.

Ah, evet, Şebnem'miş. Öğrenciyken saçları siyahtı bunun. En son sekiz yıl önce yine okulun bir pilav gününde görüştüklerinde bakır kızılı olmuştu.

"Sarışınlık yakışmış sana." dedi. Işıl ışıl bir gülümseme yayıldı adı Şebnem olanın yüzüne:

"Ay şekerim, sen hala doğal sarışınsın ama."

Kucaklaştılar, dudaklarını yanaklara dokundurmadan öpüştüler.

Şebnem özel bir bankada görevliydi en son. Şimdi ne yapıyor acaba? Liseden sonra ikisi de İstanbul Üniversitesinde okurken (Şebnem iktisattaydı, Eda ise Fen-Edebiyatta) sık sık vapurda karşılaşırlardı. Bir bakışla, bir baş işaretiyle, bir gülüşle geçiştirilen bu karşılaşmalarda Şebnem'in yanında farklı farklı erkekler olurdu hep, ona hayranlıkla bakan, yüksek sesle kahkahalar attıran. (Neler anlatırlardı ki, öyle kulağına eğilip?) Eda, Kandilli İskelesinden dâhil olurdu bu vapur yolculuklarına. Bir köşeye çekilip kitap okumayı tercih ederdi. Vapurun hafif salınışı, martı çığlıkları ve denizden yayılan iyot kokusu (mevsime göre buna yakamozlar da eşlik ederdi) her daim okuduğu aşk romanlarının sanki arka fonuymuş gibi gelirdi ona. O romanlardaki genç kızların saçları boyasızdı (Çoğu İngilizceden çeviri olduğu için belki, kahramanlar da sarışın İngiliz kızlarıydı.) kaşlarına cımbız değmemiş. Yüzlerinde makyaj olmazdı, en fazla topuklu ayakkabı giyerlerdi. Kendisi onu bile yapmamıştı. Öğrencileri dahi okul formalarının altına yüksek ökçeli ayakkabılar giymeye özenirken, o hep düz topuk, önden bağlamalı, kışsa siyah, baharla birlikte bej ya da açık sütlükahve. (Beyaz, ancak gelinliğinin altına olabilir.)

Yine aynı bankadaymış Şebnem. Beş yıl önce şef olmuş. Birkaç transfer teklifi aldıysa da maaşı ve konumu oldukça iyiymiş burada. Yaz ortasında İngiltere'ye gidecekmiş, biraz gezmek, biraz da İngilizcesini geliştirip

yeni fırsatları değerlendirebilmek için. (Barbara Cartland'ın ülkesi ha! Ne hoş!) Sonbaharda bir terfi daha bekliyormuş. Hareketlerinden de hissedilen kendine güvenin arkasındaki, bu hızlı yükseliş olabilir mi? Ama zaten hep rahat biri değil miydi Şebnem? Onu saran ve etrafına da yansıttığı doğal ışıltısı da belki bu rahatlıktan geliyordu.

"Eee şekerim, sen ne yaptın bakalım?"

Aslında İstanbul'un en eski kız liselerinden birinde her yıl gerçekleşen bu pilav günü buluşmalarında telefonlar, adresler mutlaka alınır (son yıllarda e-posta adresleri de eklenmişti buna) ama nedense yıl içinde kimse kimseyi aramazdı. Hayatın akışı içinde her biri yeni yeni çevreler edinmiş, gittikçe arası açılan pilav günü buluşmaları da sadece özlemli atmosferlerin yaşandığı mekânlara dönüşmüştü. Senede bir kere (birkaç yılda bir kere hatta) görüşmek ve bu sırada birbirleriyle ilgili haberler almak yetiyordu onlara.

"Hala devlet okulundayım. Özele geçmeyi düşündüm birkaç yıl önce (aslında düşünmemişti) ama kriz ortamı buna izin vermedi bir türlü."

"Dershaneleri denesen? Daha iyi bir gelire kavuşabilirsin belki."

Öğretmenlerin kıt kanaat geçinebildiğini bilmeyen kalmamış demek. Yine de özel bir bankanın, çok kazanan bir şefinin yanında (arkadaşı dahi olsa) altta kalmayı istemezdi. Hem o da müdür yardımcılığı yapmıştı birkaç yıl evvel. Tatsız bir hikâye.

"Oralarda da başka problemler çıkabiliyor."

25 yıl önce bu yokuşu çıkarken böyle tıkanmazlardı. Üstelik bankacı Şebnem'in ayağında yüksek topuklu ayakkabılar. (Üzerinde de pazar günü için oldukça fantezi duran kırmızılı siyahlı etek, siyah ipek bir buluz.)

Fotoğraflarda Yaşamak

-Mehmet Ertürk kardeşime (1974–2004)-

21.10

DEMEK fotoğrafçılıkta öğrencisin, bu yıl bitiyor ha? İş sahası geniş mi bari, mezun olunca hemen iş bulabilecek misin delikanlı? Üniversitede çocuk okutmak da hayli masraflı, benimki daha küçük, ama diğer polis arkadaşlardan biliyorum, çok zorlanıyorlar. İki yıllık da olsa, sonuçta üniversite mezunusun ya, hayata atıldığında bir etiketin oluyor işte. Benim bir arkadaşım vardı jeofizik mühendisi. Eğitimiyle hiç alakasız bir işte, hibrit tohum satış işinde pazarlama sorumlusu. Sırf işine etiket olsun diye ziraat mühendisiyim derdi müşterisi firmalara, göz doldurmak işte. Yalandan kim ölmüş? Ben de şu açık öğretimi bitirebilsem, kaç yıldır cebelleşip duruyorum, bu yaştan sonra insanın aklına girmiyor ki. Hani dereceme etki edeceğini bilmesem, emeklilikte işe yarayacağını, çoktan peşini bırakacağım da, üç beş kuruş getirisi olacak diye uğraşıyoruz.

O fotoğrafları mezuniyet tezin için kullanacaksın demek. Pek de havalı bir ismi varmış tezinin: "Fotoğraflarla iletişim" Doğrusu kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi

böyle bir şey. Çok şaşırdım. Yaşasaydı Mehmet de şaşırırdı her halde. 1296 fotoğraf ha? Demek Mehmet hasta geçirdiği o iki yıla 1296 fotoğraf sığdırmış? Ne kadar acı çektik o iki yıl ve onun ölümüyle nasıl yıkıldık! Hele annem… Yürüyen cenaze şimdi. Ama insan nelere alışmıyor ki? Mehmet'in ölümüne de alıştık işte. Bir tek annem. Geçen kış babam da vefat edince onu yanımıza aldık. Romatizmalarını bahane eder, inler, ama ben de hanım da biliriz ki, yüreğindeki evlat acısıdır onu böyle inleten. Beş yılda nasıl çöktü, nasıl küçüldü! Geçmiş gün, ayrıntılara öyle pek takan biri değilimdir, yok bu niye böyle yapmıştı, yok efendim şöyle olsaydı daha mı iyi olurdu diye kafa yormam pek. Geçmişi fazla kurcalamaya gelmez delikanlı, öyle şeyler çıkar ki altından, gününü acılaştırmaktan başka işe de yaramaz. Ne diyordum, ha geçmiş gün pek hatırlamıyorum, ben sadece hastanenin karşısındaki o stüdyoya gider, tab ettirirdim fotoğrafları. İçindekilere bile bakmadan Mehmet'e verirdim zarfı. Bir kısmı annemde durur hala, her akşam odasına çekilir erkenden, namazını kılar, sonra seccadesinin üzerine dizer o fotoğrafları. Gerçi gözü de seçemez artık, ama oğlunun o fotoğrafların neresinde yer aldığını ezberlemiştir zaten. Saatlerce bakar onlara, oğlumdan yadigâr der. Bazen benim hanım da gider yanına, birlikte ağlaşırlar. Öyle zamanlarda kahveye kaçarım ben. İçim varmaz onları öyle görmeye. Unutmak en iyi ilaçtır delikanlı. Unutacaksın. Acılarla yaşanmıyor çünkü, ağır geliyor daracık yüreklerimize ölüm acısı.

Hepimiz için ızdırap doluydu o yıllar. Kardeşimin günden güne eridiğini görmek, bir şey yapamamak… Unutmalı diyorum ya, şimdi sen açınca bu konuyu, o fotoğrafları böyle burnuma dayayınca, yüreğimin en dibinde o acıların nasıl da tortulandığını, azıcık deşince, dibe inince böyle yüreğimi nasıl kanattığını fark ettim. Sen Mehmet'i tanımadın. O yüzden seninle Mehmet'i konuşmak bana da

Trajik

Dışarıya bakan rüyadadır
İçeriye bakan uyanışta
C. Gustav Jung

Evvel…

Bir, iki, üç… Uzun kenar on iki adım, kısa olan yedi. Çalışma odasını böyle hızlı hızlı adımlıyorsa ya tıkanmıştır ya da yazdıklarından hoşnut değildir. Eğer yavaşsa adımları ve yumuşaksa, kafasındaki mükemmeli, saf güzelliği yakalamak üzeredir. En azından kısa bir süre öyle olduğunu zanneder.

Bir, iki, üç… Temmuz bu yıl çok sıcak geçecek. Belki de böyle düşünmesine sebep, bir süredir yoklayan, alnını boncuk boncuk ter içinde bırakan ateş nöbetleri. Hafta içinde hemen her gün yoklamıştı nöbetler. Pek şikâyetçi değildi aslında. O titreme, kendinden geçme hali ile birlikte, hiçbir şeyi ve de her şeyi aynı anda yaşama, o bir an için bütünlüğü yakalama, kendinden geçiren vecd hali müziğine yarıyordu. Gökyüzünden avuç avuç yıldızları toplayıp notalara dökebiliyordu o anlarda. Ama yine de eksik bir şeyler kalıyordu. O aşkınlık hali sona erip de partisyonlarını gözden geçirdiğinde, yıldızların birçoğu-

nun sönmüş, büyüsünü yitirmiş olduğunu görüyor, tamlığa erişmesini engelleyen kakofoni peşini bir türlü bırakmıyordu.

Kuşlar çocukluğundaki gibi ötse, şu perdeyi hafif hafif kımıldatan rüzgâr çocukluğunun masallarını fısıldasa kulağına, çiçekler yine öyle koksa, çocuk gözleriyle bakabilse yine hayata, her bestesinden sonra daha da büyüdüğünü hissettiği, yüreğini sıkıştıran eksiklikten kurtulabilir miydi?

Bir, iki, üç… Odanın içinde on beşinci turunu atıyordu ki durdu birden. Karmakarışık olmuş, yer yer mürekkep lekeleriyle dolu masanın başına geçti. Ancak cılız seslere dönüştürebildiği nota kâğıtlarını yüzünü buruşturarak kenara itti. Çekmeceden, kapağında altın işlemeli defne dalı olan küçük bir defter çıkardı. Parmaklarını altın işlemelerin üzerinde dalgın dalgın gezdirdi. Geçen yaz bir konser sonrası, dinleyicilerin arasından hayalet gibi sıyrılan, o bulanık bakışlı genç kadın "hazır olduğunda" demişti. Defteri avucuna bırakan ve içine tarif edemediği bir korku salan parmakların soğukluğunu yeniden hissetti, ürperdi. Neye hazır olduğunda, anlamadı, sormadı. Belki de şimdi hazırdı. Neye, bilmiyor. İlk sayfayı açtı, eli kalemle buluştu, bu günün tarihini attı.

4 Temmuz Cuma

Hiçbir şey mükemmel değilmiş meğer.

Evet, hiçbir şey mükemmel değil, diye mırıldandı dalgın, bir şeyler eksik hep. Bilmediğinin ne olduğunu bilebilse! Bir dostun sözleri döküldü acılaşıp pas tutan dilinden: "Dünyanın küçük Tanrı'sı hep aynı halde… Eğer ona gök ışığından bir zerre vermemiş olsaydı Tanrı, biraz

daha iyi yaşayacaktı. O, buna 'akıl' diyor ve onu sadece, her hayvandan daha hayvanca yaşamak için kullanıyor." İnsanoğlunun yeryüzü macerasında payına düşene bir serzeniş. Ne kadar da ağır bir cezaydı bu! Kaşlarının ortasında sinirli çizgiler oluştu, kalem kâğıdın üzerinde koşmaya başladı:

Bedenlerimiz büyüdükçe,
Ruhlarımız küçülüyor sanki.
İçimizdeki o çocuğa ne oldu?
Ne çabuk büyüdük ve nasıl da küçüldük!
Gökteki yıldızlarından en parlak olanı,
Yeryüzü hasadının en bereketlisini istiyorum!
Sefil biriyim evet,
Bu yüzden en uzaktakini ve yakındakini de
Ve dahi karanlıkları ve aydınlıkları da
Aynı anda istiyorum.
Tüm bunları eserlerimde seslenmek istiyorum Tanrım!
Zamanı yakalayamamak
(Nedir zaman, nedir?
Yoksa Tanrının kendisi midir?)
Yıldızlara dokunamamak, onların parlaklığını
Seslenememek eserlerimde, bana acı veriyor.
Yine de vazgeçmeyeceğim!
Ey zaman, pes etmeyeceğim!
Hiç olmazsa senden çaldığım bir kaç güzel an'ı
Notaların içine hapsedip
Özgürleştirmeye çalışmakla teselli bulacağım.

Gelmiş geçmiş müzik üstatlarını zihninde tartınca, en iyilerinden biri olduğunu -en iyisiydi belki de- düşündü. Öldükten sonra da müziğe katkılarıyla, getirdiği yeniliklerle, daha uzun süre ses getirebilirdi. Ama er geç unutulacak. Belki birkaç asır daha. Ve sonunda bir hiç olacak.

Her şey "hiç"in içinde saklı sanki.
Aslında saklı bile sayılmaz:
Her şey bir hiçtir.
Peki nedir "hiç"?

Bu belirsizlik içini acıttı. Boğazına bir yumru oturdu. Bir yumru oturdu kaldı orada. Ne kadar da iradesi dışında gelişiyordu her şey! Oysa kendini güçlü zannederdi, özellikle piyanosunun başında, Tanrı'yı parmaklarının ucunda hissederken. Hani dokunsa birisi ağlayacak (Yoksa ağlıyor mu? Yanaklarının seğirmesi, göz uçlarındaki nemlilik…) Bu dibe vurmuş haline, acizliğine sevgili eşinin dahi tanık olmasını istemediğinden belki, üzerinde geceliği, omuzlarında şalı, korkulu gözlerle onun birden yanında belirmesinden (kapıya vurmuş muydu?) tedirgin oldu. Bir yabancının kendisiyle görüşmek istediğini öğrenmek tedirginliğini daha da artırdı. Bu saatte kim olabilirdi ki? Üstelik ismini vermek istemeyen biri. Esrarengiz bir ziyaretçi! Merakı daha ağır bastı; elbette yabancıyla görüşmeyi kabul edecek. Çalışma odasında.

Avukatlardan hoşlanmazdı. Her zaman para sıkıntısı çektiği için ve bu yüzden eserlerini, değerinin çok altına vermek zorunda kaldığında, zengin beyefendilerin devreye giren becerikli avukatları, onun zor durumunu fırsata çevirmeyi başarırlardı. (Keşke beste yapmadaki ustalığını, parasını kullanmada da gösterebilseydi!) Kimi temsil ettiğini söylemediği gibi kendi kimliğini de ısrarla gizleyen bu avukat da diğerlerinden farklı olmasa gerek. Yine de kısa birkaç cümleden sonra kendisine uzatılan mektubu bu duygularını belli etmemeye çalışarak kibarca aldı. Üstelik bir mektup "Saygıdeğer Beyefendi" diye başlıyorsa, okunmayı hak ediyordur.

Timuçin Bey'in Annesi

-Hacer Özak'ın anısına-

DOKTORLAR, Timuçin Bey'in annesini misafir edecek-lermiş. (Vah vah, gençliğinde çok çekti bu kadıncağız! Tam rahata ermişken…)

"Üzülme Timuçin'ciğim, hepimiz bu dünyada misafir değil miyiz? Bir nevi gurbetlik hali işte."

"Öyle de Serdar Abi, anne bu, yaşadığı her gün benim için kâr."

Koskoca üniversite araştırma hastanesinde prof.lar, doçentler, konsültasyonlar…

"O halde annemi size emanet ediyorum Doktor Bey; annemi, canımı yani…"

Hastanenin nöroşürji servisinin, tek kişilik, nezih bir odasında önemli bir ilaç firmasının bölge müdürü Timuçin Bey'in annesi şimdilik misafir. Misafirlik ne kadar sürecek, belli değil.

Kapısı önünde acil şifalar dileyen rengârenk çiçek sepetleri. (Oysa anne hazzetmezdi böyle gösterişli şeylerden. Çiçeğe para verilmesine kızardı.) Odanın pencere tarafına, duvarların rengiyle uyumlu, turuncuya çalan bir koltuk takımı yerleştirilmiş. Timuçin Bey'in işyerindeki

koltuk takımları siyah deriden, masası cam. Hatırlı bir misafiri geldiğinde ya da müşterisi, masanın ardındaki döner koltuktan kalkar, geniş gönüllülükle, bazen de ceketini ilikler saygıdan, cam masanın önüne karşılıklı yerleştirilmiş teklilerden birine oturur o zaman, önce misafirinin oturmasına itina göstererek geniş gönüllülükle, bazen de boynunu kıldan ince yapan özel sektörün acımasız saygınlığıyla.

"Özel sektörde ücretler iyi de Timuçin'ciğim, ortam çok yıpratıcı. Rekabet, terfi oyunları... Kapitalist sistemin insan onuruna yakışmayacak çıkışları bunlar."

Timuçin Bey'in karısı, abisinin bu sözlerine katılıyor. Üstelik iş stresini eve de taşıyormuş kocası. Ancak ağabeyin eşi aynı fikirde değil (Zaten hep muhaliftir bu kadın. Hani gelinleri olmasa…)

"İyi de şekerim, maaşlar az. Bizim Serdar'ın kazandığı Timuçin'inkinin yanında devede kulak. On üç yıldır aynı koltuk takımı. (Ah Serdar ah, özel sektör seni ne yapsın!) Şu bahar kampanyasından yararlansak diyorum Serdar. (Bir bahar akşamı karşılaştık da ne oldu? -Nisan mıydı neydi, mor salkımlar tepemizde- ıslıkla çalınan o mahur şarkı, kaçamak bakışlarını yakaladığım fakülte kantinlerinde, boylu boslu, kızların konuşurken ağzına düştüğü asistan bey) Kredi kartına on sekiz ay taksit de yapıyorlarmış. (On dokuzunda daha, taşradan yeni çıkmış, basit kasaba güzeli ben – o saçlardaki röfleler neydi öyle, görmemişin hali- fakülteyi bile bitiremedim de içimde ukde hala.) Hem koltuklara uygun halı da hediye ediyorlar."

Annenin hastanedeki odası caddeye bakıyor. Üçlü koltuğun arkasına turuncularla lacivertlerin birbirine aktığı, iç dünyası epey karışık bir ressamın tablosu asılmış.

Ortadaki sehpada öğle yemeğinin boşları. (Refakatçi için; anne serumla besleniyor) Çorbadan, patlıcan musakkadan, pilavdan birkaç kaşık alınmış, karpuza el sürülmemiş.

Timuçin Bey'in annesinin yatağı kapı tarafına düşüyor. Ziyaretçiler (Timuçin Bey'in kayınbiraderi Serdar Bey ve onun eşi) odaya girer girmez, beyazlar içinde yatan, kolunda serum, burnundan midesine uzanan ince hortum, iki hafta içinde eriye eriye çocuk kalmış yaşlı kadını görebilir. Yanında, bir sandalyeye ilişmiş, 41 yıllık annesinin bu haline çaresizce ve hayretle bakan Timuçin Bey.

"Kalp sürekli pıhtı atıyor. Yıllardır kullandığı kortizonlar, bizi çaresiz bırakıyor. Yapabilecek fazla bir şeyimiz yok. Pıhtılardan biri beyne ulaştığında kötü habere hazırlıklı olun."

Bir annenin ölümüne ne kadar hazırlıklı olunabilir?

"Timuçin'ciğim, kaç yaşında olursa olsun insan, annesi hayattayken bir parça çocuktur. Her erkek, baba da olsa, annesini kaybettiğinde görünmeyen zincirlerini kırar, bir asır büyür. Oedipus kompleksi diyorlar buna."

Timuçin çabucak büyümek istiyor. Büyümek ve çok güçlü olmak:

" O zaman seni hiç çalıştırmayacağım anne."

Annenin gülüşü mahzundur, bakışları hüzünlü:

"Sen büyürsen ben de yaşlanmış olurum yavrum. Annen hemen yaşlansın ister misin?"

Timuçin, annesinin yüzünün kırışmasını, saçlarının beyazlamasını istemiyor.